

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	28 juni 2022	n.v.t.

Onderwerp

Behandeling van het verzoek van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) over inzet interbestuurlijk toezicht inbreng basistakenpakket

Advies

1. Vast te stellen de brief aan de colleges van burgemeester en wethouders van de Zuid-Hollandse gemeenten waarin zij worden geïnformeerd over de uitvraag bij omgevingsdiensten naar de volledigheid van het basistakenpakket naar aanleiding van het verzoek van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de brief aan de colleges van burgemeester en wethouders van de Zuid-Hollandse gemeenten.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS-brief aan de colleges van de Zuid-Hollandse gemeenten waarin zij worden geïnformeerd over de uitvraag bij omgevingsdiensten naar de volledigheid van het basistakenpakket van gemeenten naar aanleiding van het verzoek van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.
2. Brief 'Inzet interbestuurlijk toezicht inbreng basistakenpakket' van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat.

1 Toelichting voor het College

Aanleiding: het verzoek van de Staatssecretaris van IenW

Uit het rapport van de commissie Van Aartsen, getiteld "Om de Leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur"¹, blijkt dat een aantal gemeenten nog niet alle wettelijk verplichte basistaken heeft belegd bij een omgevingsdienst. Naar aanleiding daarvan heeft de staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) 6 provincies op 8 april jl. verzocht om via de inzet van interbestuurlijk toezicht (IBT) actie te ondernemen in de richting van die gemeenten die hun wettelijk verplichte basistaken nog niet hebben ondergebracht bij een omgevingsdienst.

Het basistakenpakket is het minimale pakket aan taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) dat gemeenten (en provincies) bij omgevingsdiensten moeten onderbrengen.

Ingrijpen op basis van het interbestuurlijk toezicht vindt plaats als er sprake is van taakverwaarlozing. Er is sprake van taakverwaarlozing wanneer een bestuursorgaan niet of niet naar behoren een op grond van een wet een wettelijk vereiste handeling verricht/beslissing maakt. In dit geval is er sprake van taakverwaarlozing wanneer een bestuursorgaan de wettelijke verplichte basistaken niet onderbrengt bij een omgevingsdienst.

De provincie heeft al haar basistaken ondergebracht bij een omgevingsdienst, maar het is niet bekend of ook alle gemeenten in Zuid-Holland dit hebben gedaan.

GS brief aan IenW als reactie op verzoek

In reactie op de brief en het verzoek van IenW is op 31 mei door Gedeputeerde Staten (GS) een brief aan IenW vastgesteld. In deze brief staat dat GS onderzoek zullen doen naar het onderbrengen van de basistaken door de Zuid-Hollandse gemeenten bij een omgevingsdienst. Zodra GS de resultaten van deze uitvraag binnen heeft en een keuze heeft gemaakt voor de verdere aanpak, zullen GS de staatssecretaris nader informeren.

GS-brief aan colleges van de Zuid-Hollandse gemeenten

Naar aanleiding van het verzoek van IenW is een GS-brief aan de colleges van de Zuid-Hollandse gemeenten opgesteld om hen te informeren over de uitvraag door GS bij de omgevingsdiensten over de volledigheid van het basistakenpakket. GS laat de colleges weten dat de omgevingsdiensten een brief van GS ontvangen waarin gevraagd wordt om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Zijn er gemeenten binnen uw gemeenschappelijke regeling die niet alle wettelijk verplichte basistaken hebben ondergebracht bij uw omgevingsdienst?;
- Zo ja, welke gemeente(n) betreft het en om welke wettelijk verplichte basistaak gaat het?

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-972065.pdf>

Robuuste omgevingsdiensten & Interbestuurlijk Programma

Het onderbrengen van de basistaken bij omgevingsdiensten draagt bij aan de robuustheid van deze diensten en daarmee aan de kwaliteit van uitvoering van de VTH-taken.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 7 - Gezond en veilig Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Het generieke interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie. Het vindt zijn basis in de Wet revitalisering generiek toezicht. Het stelsel van interbestuurlijk toezicht is gericht op het houden van toezicht op de wettelijke taakuitvoering van gemeenten. Alleen bij een verwaarlozing van een wettelijk gevorderde taak is de provincie bevoegd om op te treden als interbestuurlijk toezichthouder.

2 Voorafgaande besluitvorming

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 8 april 2022 een brief gestuurd aan alle provincies met de vraag of de basistaken van de Zuid-Hollandse gemeenten zijn ondergebracht bij omgevingsdiensten. Ook vraagt de staatssecretaris hoe de provincie zal acteren als gemeenten niet alle basistaken hier hebben ondergebracht. De provincie heeft vanuit het interbestuurlijk toezicht als taak erop toe te zien dat gemeenten hun wettelijke taken uitvoeren.

In reactie op de brief en het verzoek van IenW heeft GS op 31 mei een brief aan de Staatssecretaris vastgesteld, waarin het aangeeft te gaan inventariseren in hoeverre de Zuid-Hollandse gemeenten hun basistaken bij de omgevingsdiensten hebben ondergebracht. Daarnaast zal GS de staatssecretaris nader informeren zodra de resultaten van de inventarisatie binnen zijn.

3 Proces

Het vervolproces ziet er als volgt uit:

- Er volgt een concreet uitgeschreven uitvraag van de provincie aan de omgevingsdiensten. Dit gebeurt in ambtelijk mandaat.
- Zodra de inventarisatie van de volledigheid van het basistakenpakket door de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten is ontvangen en beoordeeld volgt er vanuit de provincie een dialoog met de gemeenten die niet hun (volledige) wettelijk verplichte basistakenpakket hebben ondergebracht bij een omgevingsdienst.

4 Participatie en rolneming

Interbestuurlijk toezicht is een afgebakende wettelijke taak. In dit geval pakt de provincie de rol van rechtmatige overheid en het gaat hier om de uitvoering daarvan. De participatievorm is in eerste instantie informeren. Gemeenten worden via een GS-brief

geïnformeerd over de komende uitvraag naar de volledigheid van het basistakenpakket bij de omgevingsdiensten. De uitvraag bij de omgevingsdiensten wordt verzonden in ambtelijk mandaat aan de directeuren van de omgevingsdiensten.

Aan de hand van de uitkomsten van de inventarisatie bij omgevingsdiensten zal er met betrokken gemeenten een dialoog plaatsvinden over het niet volledig onderbrengen van hun basistaken bij de omgevingsdienst.

5 Communicatiestrategie

De publiekssamenvatting, de GS-brief, en het GS-voorstel worden gepubliceerd op de website van de provincie.